ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА CXII, БРОЙ 6 | СОФИЯ, 16-31 МАРТ 2011 г. | ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com | Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

ТЕМА НА БРОЯ:

ЧОВЕКЪТ БОЖИ

АМВОН

† *МАКСИМ, ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ*

Слово за Неделя Православна

БОГОСЛОВИЕ

Протопр. Георги ФЛОРОВСКИ

За почитта към образа на светците

ИСТОРИЯ

Доц. д-р Иво ТОПАЛИЛОВ

ПАТРИАРХ КИРИЛ – жизнен път и научно дело

Радвай се, тиха вяра на молещите се!
Радвай се, Невесто неневестна!

Благовестие:

Настана началото на нашето спасение – Синът Божи стана Син на Девица, стана Син човешки.

Човек Божи

Преподобни Алексий, който се почита от Църквата на 17 март, е назован в църковния календар не с някое от познатите ни наименования, характерни за различните сонмове от светии – мъченици, изповедници, светители и др., а с името *човек Божи*. Какво се крие под това наименование и кое е характерното за него?

То сочи, че носителят му се е удостоил да стане *човек*. Защото да носиш званието *човек*, тоест да си човек, да притежаваш в пълнота всички свойствени за човешката природа качества, **не е даденост**. То бе даденост в Рая, но след грехопадението на праотците достигането на истинския човешки облик в пълнота, или изречено богословски, възвръщането към или очистването на *образа Божий*, по който бе създаден човекът, стана и то зададеност.

Следователно достигането на чистия и съвършен човешки образ стана въпрос на духовна борба, външна (телесна) и вътрешна (душевна), определяна в светоотеческата литература като православна аскеза. Духовна борба за възвръщането в първоначалния образ на Адам, който бе сътворен по образа на съвършения Човек – Христос, Който бе в света и „остави нам пример, за да вървим по стъпките Му" (1Петр. 2:21).

На стр. 4

ИКОНА

Св. Алексий – човек Божи

Съвременна руска икона

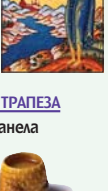

ПОСТНАТА ТРАПЕЗА

Мед и канела

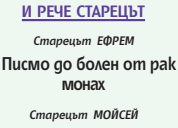

И РЕЧЕ СТАРЕЦЪТ

Старецът ЕФРЕМ

- **Писмо до болен от рак монах**

Старецът МОЙСЕЙ

- **Истинната радост**

Богородичният акатист

През Време на Великия пост В състава на православното богослужение се изпълняват специални молитвени последования.

Според църковния ни Устав (Типик), В петъчния ден Вечерната богослужба Включва Малко повечерие, Молебен канон на Пресвета Богородица и част от Акатиста, посветен на Божията Майка, а В богослужебната ни практика Богородичният акатист се разделя на четири части. Те се изпълняват В първите четири петъчни дни на св. Четиридесетница. В петъка на петата седмица той се отслужва целият.

Образът на Божията Майка е силно застъпен В химнографията на Църквата. В повечето случаи химнографските творби са част от богослужението (тропари, кондаци, стихири). Създадени са и молитвени последования, посветени на Пресвета Богородица – акатисти.

Акатистът – (от гр. ез. ἀκάθιστος, означава *неседален*) – е песнопение, свързано с усилена молитва и е израз на почит, при която Вярващите стоят прави. Той се състои от основен кондак, припев и 24 строфи (дванадесет икоса и дванадесет кондака по брой и реда на буквите В грицката азбука). Икосите завършват с припева на основния кондак – първия, а кондаките с *Алилуия*. Съдържанието на първите седем кондака е историческо, а на останалите – догматическо.

На стр. 6

ЗА ПОЧИТТА КЪМ ОБРАЗА НА СВЕТЦИТЕ

Протопрезвитер Георги ФЛОРОВСКИ

Христос победи света. Тази победа намира още по-ясен израз и изпълнение във факта, че Той създаде Своя Църква. В Христа и чрез Христа се осъществи за първи път истинското единение на човечеството, защото тези, които са повярвали В Неговото име, стават Тяло Христово. А чрез единението си с Христос те постигат единение помежду си В пречистата хармония на любовта. В това велико съединяване отпада действието на всякакви емпирични разделения и прегради: единението на духовното раждане залича ва различията на физическото раждане.

Църквата е един нов народ, изпълнен с благодат, който не се вписва нито в географски граници, нито в национални рамки и не е ни народ гръцки, ни юдейски, тя е борба за вярата чрез „тайнството на водата", чрез единението с Христа в „тайнствения купел" и чрез „благодатта да бъдем синове", т. е. „синове на Бога", от Когото е сътворено „всичко, което е на небето и земята". В светото тайнство Кръщение човекът, на когото се дава просветление, се отказва от „този свят", изоставя неговата суета – това за него е вид освобождаване и отделяне от съществуващата уредба на нещата; роден от „път и кръв", той достига раждане в благодатта.

Това премахва ограниченията на наследствеността и кръвните връзки. Което обаче не значи, че човек остава сам и изолиран. Защото, по думите на апостола, „В един Дух сме кръстени всички", няма скити, няма варвари – новият народ се ражда не чрез кръвни връзки, а чрез свободата в Едното Тяло. Целият смисъл на светото Кръщение е заложен в това, че то е едно тайнствено приемане В Църквата, В Божия Град, В Царството на благодатта. Чрез кръщението вярващите стават членове на Църквата. Биват въведени в „Едната Църква на ангели и човеци", обръщат се в „съграждани на светиите и свои на Бога" (срв. Еф.2:9), както е казал апостолът. Пристъпват „към планината Сион и към града на живия Бог, небесния Йерусалим, към десетки хиляди ангели, към тържествения събор и църквата на първородните, които са написани на небесата, към Бога, Съдията на всички, към духовете на праведниците, които са достигнали съвършенство (срв. Евр. 12:22-23). А връзката на това огромно множество е В съединението с Христа. Защото „*unus Christianus – nullus Christianus*" (сам християнинът не е християнин).

Същността на Църквата е В нейното единство, защото

Църквата е Дом на Единия Дух

Това не е някаква емпирична форма на обединеност или всемирност.

На стр. 5

ХРОНИКА

Ден на българската артилерия

С тържества, посветени на **11 март** – Деня на българската артилерия, отбелязаха празника си воини от Шуменския гарнизон.

В поделение 42910 в присъствието на командира на Шипченската бригада бригаден генерал Валентин Буров бе открит кабинет за обучение на специалисти по стрелба с автоматична система за управление на огъня.

На артилерийския вал в района на шуменския факултет на Националния военен университет „Васил Левски" Негово Високопреосвещенство Варненският и Великопреславски митрополит Кирил и Негово Преосвещенство Главиницкият епископ Йоан отслужиха водосвет за здраве.

На празника присъстваха много военнослужещи, действащи офицери. Строят на почетната рота, командвана от полк. доц. Сашо Евлогиев, бе приет от декана на военния факултет полк. доц. Нелко Ненов.

Членове на Националното дружество „Традиция" – клон Шумен, направиха възстановка под наслов „Оръдията оживяват". Показно пред Военния клуб родоловбивист комитет „Кръв Страшний" представи жива картина „Черешовата артилерия". Празнищите завършиха с откриването на изложба.

Светлин ПЛАМЕНОВ

Русенският митрополит Неофит представи новия свещеник на БПЦ в Букурещ

На **17 март** българска църковна делегация в състав: високопреосвещеният Русенски митрополит Неофит, ик. Петър Тотев, досегашен представител на БПЦ в Букурещ, прот. Йоан Иванов, новоназначен представител на Българската патриаршия в Румъния, и протодиакон Кирил Синев, бе приета от Румънския патриарх Даниил.

По време на официалната среща митрополит Неофит представи на Румънския патриарх новоназначения български свещеносл ужител.

Прот. Йоан Иванов е назначен за енорийски свещеник при българската църковна община в град Букурещ, Румъния, от 25 февруари 2011 г. с решение на Св. Синод на БПЦ от 7 февруари.

Отец Йоан ще остане да свещенодейства в бившия руски храм „Св. Николай", който е построен в центъра на града и обявен за църква на студентите от Букурещкия университет. Църквата „Св. Николай" се използва от Асоциацията на православно-християнските румънски студенти (ASCOR), която има клонове в цялата страна и цели приобщаване към християнската вяра на младежите от студентските среди. Отец Йоан ще служи заедно с председателя на храма ставр. ик. Василе Гаврила, доктор по литургика и изявен мисионер сред младежите.

Представителите на Румънската патриаршия заявиха, че желаят да помогнат за по-скорошното решаване на проблема с построяването на български културен център с храм, предназначен за служителите на Българското посолство в Букурещ и българската църковна община.

На срещата бе изразено желанието да двете православни сестри-церкви за по-тесни и братски отношения.

По покана на българския посланик в румънската столица г-н Валентин Радомирски църковната ни делегация направи посещение на Посолството на Република България. Митрополит Неофит представи на г-н Радомирски прот. Йоан Иванов. Посланикът изрази готовност за съдействие от страна на българската държава за построяването на храм в румънската столица.

Протодиакон К. СИНЕВ

Първа част на Акатиста на Пресвета Богородица в София

В петък, **11 март**, в столичната митрополитска катедрала „Св. Неделя" съборно бе отслужен Молебен канон към Пресвета Богородица и първа част от Богородичния акатист.

Вечерното великоепство последование бе предстоявано от Негово Преосвещенство Стобийски епископ Наум, главен секретар на Св. Синод. Пред празнично украсената икона на св. Богородица, поставена на солея, под олтарната икона на Божията Майка, той прочете първата част от акатиста.

Молитвено участие в богослужението взеха Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Максим, Негово Преосвещенство Знеполски епископ Йоан, викарий на Софийския митрополит, архимандрит Дионисий, храмовото духовенство и столични свещеници.

Песнопенията на Акатиста на св. Богородица, както и Молебният канон бяха изпълнени от Свещенническия хор, ръководен от протойерей Кирил Попов.

След църковната възхвала, хвалебни и благодарствени думи към св. Богородица отправи Стобийският еп. Наум.

Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Максим в края на последователно даде архиастирския си благослов на многобройните богомолци, дошли в митрополитския храм от цяла София.

Според установена традиция в дните, когато се чете Богородичният акатист, християните носят хлябове в църквата, с което изразяват своята благодарност и молитвено прошение към Божията Майка. След отпуста ставр. ик. Мина Минчев, председател на

църковното настоятелство, благослови приношенията, донесени в знак на почит към св. Богородица.

Весела ИГНАТОВА

Храмов празник на Правешкия манастир

На **12 март**, събота от първата седмица на Великия пост, православните християни в България почитат паметта на св. вмчк Теодор Тирон. По този повод Ловчанският митрополит Гавриил отслужи св. Литургия в Правешкия манастир, патрон на който е св. Теодор. В съслужение с владиката участваха архимандритите Антим и Неофит от Видинска епархия и свещеници от Ловчанска епархия.

За да почетат светеца, много вярващи от цялата страна бяха дошли на този ден в манастира.

Любовта към св. Теодор Тирон е причината, жителите на град Правец да изберат именно събота на първата седмица от поста за свой градски празник.

В обръщението си към жителите на града Негово Високопреосвещенство митрополит Гавриил припомни живота на светеца – неговата пламенна храброст и необорима вяра в Бога. Той каза, че дедите на днешните правчани, които са основали манастира, са се вдъхновявали от героизма на св. Теодор

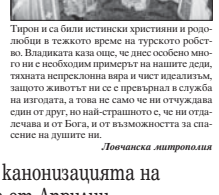

Тирон и са били истински християни и родолюбци в тежкото време на турското робство. Владиката каза още, че днес особено много ни е необходим примерът на нашите деди, тяхната непреклонна вяра и чист идеализъм, защото животът ни се е превърнал в служба на изгодата, а това не само че ни отчуждава един от друг, но най-страшното е, че ни отдалечава и от Бога, и от възможността за спасение на душите ни.

Ловчанска митрополия

Моление за Японската православна църква

С благословението на Негово Високопреосвещенство Видинския митрополит Доментиян на **16 март** в катедралния видински храм „Св. вмчк Димитър Солунски" бе извършено молене в подкрепа на Японската православна църква и японския народ, който преживява трагедията от разрушителното природно бедствие, сполетяло страната през изминалата седмица.

Молението бе извършено от Негово Преосвещенство Величким епископ Сионий в съслужение с архимандрит Поликарп, председател на катедралния храм, архимандрит Евтимий, енорийски свещеник при храма, йеромонах Исаак, архиерейски наместник на Ломска духовна околия, и йеромонах Максим, свещеносл ужител на Ломска духовна околия.

Молитвеното последование бе съпроводено изготвено с благословението на епархийския архиерей от архимандрит Поликарп.

На молитвата присъстваха г-жа Елка Георгиева, зам.-областен управител на Видин, г-н Светослав Славчев, председател на общински съвет-Видин, г-н Росен Младенов, зам.-кмет на Видин, г-н Росен Живков, общински ръководител на ПП ГЕРБ и общински съветник във Видин, както и общински съветници, общественици и християни.

Съпричастни с инициативата за молитвена подкрепа за страдащия японски народ бяха и г-жа Любомила Станиславова и г-н Владимир Тошев, народни представители от ПП ГЕРБ, както заедно с 69 депутати са членове в група за приятелство България – Япония.

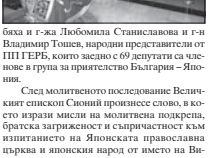

След молитвеното последование Величкият епископ Сионий произнесе слово, в което изрази мисли на молитвена подкрепа, братска загриженост и съпричастност към изпитанието на Японската православна църква и японския народ от името на Видинския митрополит Доментиан, както и от свое име, и подчерта, че в такива моменти на изпитание трябва да бъдем в особено единство, братолюбие и любов към нуждаещите се, защото именно към това сме призвани от Самия наш Спасител и Господ Иисус Христос.

Архимандрит ПОЛИКАРП

В навечерието на канонизацията на мъчениците от Априлци

19 март. Необичайна духовна радост, сравнима единствено с радостта от Христовото Възкресение, изпълни духовенството и миряните при досега с мощите на мъчениците от Априлци, залог за вечен живот на които е Възкръсналият Христос.

Негово Високопреосвещенство Ловчанският митрополит Гавриил, в съслужение с архиерейския наместник на Троян – ставрофорен свещеноиконом Марин Божков, и духовенство от Ловеч и Априлци, отслужи Заупокойна св. Литургия в Новоселския манастир „Света Троица" в памет на мъченически загиналите при жестокото потушаване на Новоселското въстание свещеници и монаси.

След края на светата Литургия митрополит Гавриил и свещенството отслужиха водосвет и панихида в тяхна памет. По специален чин костите на мъчениците бяха извадени от ковчега, в който до сега се съхраняваха, бяха измити със светена вода, помазани със свето миро и положени в специално изработен нов ковчег за поклонение в съборния манастирски храм „Света Троица".

Стотици са жертвите претърпели мъченическа смърт по време на Новоселското въстание през май 1876г. и последвалите зверства при жестокото му потушаване. Сред тях са известни имената на свещениците Георги Христов Дългодрейски и Никола Барбулов, както и игуменката на манастира „Света Троица" в с. Ново село – Сусана (Сомлева), монахините: София (Павкова), Елисавета (Злийска), Ефросиния (Мофтиева), Христина (Христова), Калиста и Екатерина, и мирянката Сусана (Чорбаджиева). Канонизацията на тези мъченици предстои да бъде извършена на 3 април. Останалите живи са подложени на ужасни мъчения. Манастирът е ограбен, опожарен и разрушен.

Като спомен за никогашната слава обитела и трагичните събития от 1876 г. остава единствено параклисът „Св. Йоан Рилски", в който събират всички намерени в района на манастира кости на мъченици. Ловчанският митрополит Фидарет ги поставя в специален ковчег със стъклен похлупак. При него признателните потомци редовно отслужват панихиди и възнасят молитвите си към Бога за упокоение душите на мъчениците пострадалите.

Александра КАРАМИХАЛЕВА

Тържествена богословска конференция в Пловдив, посветена на блаженопочиналия Български патриарх Кирил

На **4 март** в Пловдив, в салона на Драматичния театър „Н. О. Масалитинов" се проведе тържествена богословска конференция, посветена на блаженопочиналия Български патриарх Кирил във връзка с честването на 110 години от рождението и 40 години от блажената му кончина. Конференцията се организира от Пловдивската света митрополия, чийто кириарх той е бил в продължение на цели 32 нелеки години.

На тържествената конференция в негова чест като почетни гости на Пловдивска света митрополия присъстваха високопреосвещените митрополити: Сливенски Йоаникий, Видински Доментиан, Великотърновски Григорий, Русенски Неофит, Неврокопски Натанаил, Ловчански Гавриил, Доростолски Аврорий; преосвещените епископи: Стобийски Наум, главен секретар на Св. Синод, и Знеполски Йоан, викарий на Софийския митрополит; представители на помесните православни църкви: на Гръцката църква – митрополитът на Едеса г-н Йоил с придружаващите го свещенослужители, на Румънската църква – иК. Нелуц Опря, и на Руската църква – йером. Зотик (Гаевски).

Сред гостите по решение на Свещения Кинотис бе и специална делегация на Света Гора – Атон. Такова официално посещение на делегации монаси от светата светогорска общност се случва в България за първи път от десетилетия насам. Делегацията е тук по покана на Пловдивския митрополит Николай и включва следните представители на Свещения Кинотис: игумена на Хилендарския манастир йером. Методий, йером. Григорий от манастира „Ксенофонт", йеромонах Никодим от манастира „Св. Павел (Атонски)", монах Евтимий от Зографския манастир и монах Силуан от Хилендарския манастир. Техни придружители и преводачи от български са членове на Балканското Атонско сдружение.

На богословския форум присъстваха още: кметът на град Пловдив г-н Славчо Атанасов, ректорът на Пловдивската духовна семинария „Свети Кирил и Методий" проф. Доброжир Костов, архим. Антим – протосинкел на Видинската св. митрополия, игумени, архиерейски наместници от епархията, свещенослужители, депутати, обществени и граждани. Водещ на форума бе прот. Тодор Хаджиев.

Конференцията бе открита от Негово Високопреосвещество Пловдивския митрополит Николай, който произнесе слово за живота и делото на патриарх Кирил. В него той назова своя предшественик на пловдивската катедра „истински апостол", който „положи начало на нового възраждане на Българската църква".

Първо думата бе дадена на доц. Иво Топалилов, преподавател от Шуменския университет. Той проведи биографично живота и делото на патриарха, като придружи изказването си с мултимедийно представяне на фотографии, издирени по инициативата на Пловдивска св. митрополия.

Той отбеляза, че като книжовник и научен изследователят патриархът не е правил специално библейско изследване. И въпреки това могат да се набележат следните основни моменти в наследството на научната му дейност: Първо, в труда си „Църквата и синагогата през първите три века" той изследва ересиарха Маркион, който отричал изцяло Стария Завет, и прави заключението, че Църквата трябва да вярва в целокупното си единение и промислително Божие домостроителство. Второ, заедно с Варненския митрополит Йосиф той поставя инициативата за нова многогодишна ревизия на Свещ. Писание, чрез която се доутвърждават авторитетът и несравнимата стойност на православния превод на св. Библия в сравнение например с протестантския и превод на български език от 1871 г. Така до 1964 г. под попечителство на патриарх Кирил бил извършен пълен нов коригиращ преглед на новозавветните книги на български език, чрез които били отстранени редица евраизми, елинизми и старославенизми, които затрудняват четенето и разбирането на текста на св. Библия. Трето, фундаментът на неговия омилетичен труд „При извора", както посочва и самото му заглавие, лежи на Свещ. Писание.

Дългогодишният преподавател по философия и социология при БФ на СУ „Св. Климент Охридски" проф. Антоний Хубанчев говори на тема „Българският патриарх Кирил: Социалистиот проблем и евангелският идеал за духовното формиране на личността". Патриарх Кирил, след като разкрива какъв е богословският възглед за човешката личност, естествено стига до заключението, че социалният проблем е дълбоко религиозен по своята същност. Това той прави в изследването си „Човекът и неговият труд". За целта вдъвежда и свой специфичен термин – „мамонизъм", под който разбира съвременното идолопоклонство и социален порок. Тук той се противопоставя на основоположния на съвременната социология Макс Вебер, за когото човекът е роб на капитала – съвременния златен теле и е чисто „икономическа категория". Докато за Църквата човекът е духовно-нравствена личност. Прави изода, че за да бъде такава личност, човекът е нужно да се преобрази. Тук водеща е ролята на светостта, на усвояването и; на личната социална ориентация, както и на цялостно-нравствената ориентация. Личната мисия на човека е отговорност пред Бога и пред обществото. Затова и библейската светец е привързан към род и родина и небесно отечество. Затова и ставал мъченик.

След така многообразно разкрития облик на патриарх Кирил архим. Арсений представи направения за случая филм на Пловдивската църкова телевизия по издирени записи и фотографии на дългогодишния предстоятел на Пловдивската катедра и впоследствие Български патриарх Кирил. Архимандритът предложи и на Пловдивската телевизионна медия като „медиен амвон", от който се проповядва живото слово – делата и животът на Църквата.

След приключването на тържествената конференция всички участници се отправиха към централната градска градина – Цар-Сименовата, за освещаване на бюст-паметник на патриарх Кирил и извършване на заупокойна молитва.

Същата вечер в Градската художествена галерия на Пловдив бе открита и изложба, посветена на светейшия патриарх Кирил.

Ангел ХРИСТОВА
Снимка: Атанас ДИМИТРОВ

Св. Синод на Българската православна църква – Българска Патриаршия

ПОКАНА

Възлюбени в Господа братя и сестри,

Светият Синод на БПЦ-БП в заседанието си на 16 март 2011 г., прот. № 6 – пълен състав, реши да бъдат канонизирани за светци просиялите от рода български Баташки и Новоселски мъченици.

По този повод на 2 април т.г., събота, от 18 ч. в ПКСХП „Св. Александър Невски" Негово Светейшество Българският патриарх Максим и епархийските митрополити ще извършат панихида за избитите в Ново село и Батак български, след което и всенощно бдение.

На 3 април, Неделя на св. Йоан Лествичник, от 9,30 ч. ще бъде отслужена св. Литургия от Негово Светейшество Българския патриарх Максим в съслужение с епархийските митрополити и епископите на БПЦ, по време на която ще стане и канонизацията на Новоселските и Баташките мъченици.

След това по установения ред ще бъде извършен молебен към новопрославените мъченици и лития около храм-паметника „Св. Александър Невски".

Приканваме благочестивите християни да вземат молитвено участие в тези знамения за Българската православна църква богослужения за прослава на Новоселските и Баташките мъченици и с признателност към тях.

АМВОН

Слово за Неделя Православна на Негово Светейшество Максим, патриарх Български

„Тази е победата, която победи света – нашата вяра"
(1Йоан. 5:4).

Възлюбени братя и сестри,

Първият неделен ден на Великия пост всяка година се посвещава за възпоменание Тържеството на Православието. Това е един от знаменателните празници на Православната църква. Той е установен преди девети век, когато на седмите вселенски събора окончателно било изяснено и определено християнското православно учение. Това е било тържество на Православието, защото то е възтържествувало над всичко, което допотогава е затъмнявало неговата светлина и истина.

Светото Православие е неизменно учение за „Началника и завършителя на вярата – Иисуса " (Евр. 12:2) и на светите апостоли, тъй както е изложено в Свещеното Писание, Свещеното Предание и древните символи и определения, както четем в *Символа на вярата*: „в една света, съборна и апостолска Църква" – „стълб и крепило на истината" (1 Тим. 3:15). Църквата, която Господ Иисус Христос е основал за спасение на вярващите в Него, на която е дал Своето учение, пастири, спасителни тайнства, в които се преподавят на вярващите благодатните дарове, необходими за техния живот и спасение. Църквата, която преподава христянските истини, като благовести любов, мир, благочестие, правда, като победа над злото.

През вековете светата Църква е претърпяла гонения, изпитания, но с кръвта на мъченици, изповедници, учители, светители, труженици е удържала победа, съгласно думите на Господа: „ще съградя църквата Си, и портите адови няма да й надделеят" (Мат. 16:18).

Българският народ прегна езическата заблуда, приема християнско кръщение при свети цар Борис. През 870 г. била основана Българската църква. През

886 г. учениците на светите братя Кирил и Методий намерили у нас не само радушен прием, но и покровителство на свети цар Борис. В североизточна България била основана славянобългарска школа под ръководството на свети Наум, също така в югозападна България – на свети Климент Охридски. На Преславския събор свети Климент бил поставен за „пръв епископ на български език". Така делото на светите братя Кирил и Методий било разпространено от техните ученици в България, а от тук в средновековните и другите страни и се превърнало в голям принос за изграждането на славянската и европейска цивилизация. С Божията помощ през IX и X в. нашият народ успешно все повече се усъвършенства в християнската вяра, устройва самостоятелна Църква и богослужения на славянобългарски език. С въвеждането на славянска и славянобългарска писменост и книжовност в родната ни Църква, в културния живот и държавната администрация се допринесло много за определение облика, формирането и за затвърждаването на българската държава и нейния културен възход.

Нека, възлюбени братя и сестри, да благодарим на Господа, че ни е утвърдил в светата православна вяра, да Го молим да я пази непоколебима от неверие, заблуждения, ереси и разколи. А нас да утвърждава във вяра, благочестие, чистота и родолюбие. Да следваме съвета на свети апостол Павел: „Бъдете бодри, стойте във вярата, бъдете мъжественци, бъдете крепки; всичко у вас да става с любов" (1 Кор. 16:13; 14). Амин.

Човек Божи

Оп стр. 1

И тоа, колку пьроначално бе естествено и даденост за човека – да е чоек, сета слада даденост. А тоа, колку е Рая бе зададеност – чеез дедата да се опразлнува на Бога и да придобива съкръвището на личноста, да стане „подобие" на Бога – сета е вяна за него сарадсетствено усилие.

Така става ясно защо достигалите образа на ангелската чоек са светните. Защото с тяе е сарадсетствеата сила на благодатта Божия, чеото царство и влает е в Царството.

Затова *чоекът Божи е чоекът на Царството*. Човек чоекът е царкоовният чоек, Той е любим син на Царята, Отеца на всеяка христиана. Той е любимо Божие чедо, но и искрен приятел на Бога, любим Божи чоек, комуто Бог нищо не отказва, защото не иска за себе си, а в полза е приятелят-човек, който „ако не е знаел дало" и „ако не е чувало" (Кор. 2:9).

Него ще го видим тяи, притежаал в храма сякаш склонил глава на Божиите ръмена. Той не пита: *какъде не водиш, Отче?*, а вярва подяго Бога, следайки в съкръвното послушание пътеката, по Него изкарана и от Него заведена.

Човекът Божи е немощен за света, но е царкоовен син на Царската тряена. Човекът Божи е за мнозина неугледен, но е „слата на света" и светлина от Светлината.

Да даде Бог и нам по молитвите на прел. Алексий да се наречем чоеци Божии.

Анна ХРИСТОВА

Св. Алексий, чоек Божий, по своята чрезмерна „страст по Бога" предоказа любовта си към своите родители – благочестивите Евфимия и Аглаида, и към съпругата си и за година дьлго от тяе за аскоз годяна. Заминал се край родяка си дом и Рим вече като непознат приел ия с грижа от подвижника на своите родители и съпруга. Тая, предвиждайки като страшиия у дома си, постригала аскоаза при Папа Инокентий в Константинопол.

Светецьт е чудотворец и покровителя на лоеоумствуващите и ьарноолепоумнуващите на нещата в кого да вярвото. Електоото е Христа чрез сплата на благодатта, дарят на общината с Единия превярца всякъде епохи и поколения в цяло Дух, и наши жяни сарадсетствуват. Христос е Глава на Царкяата и за жяни, и за умрели, защото Бог е Бог не на мъртвци, а на жяни.

Царкяата е е Царство от тоаи свят, а Царство вечно, защото нейяинт Цар Христос, е вечен. Царкяата е неизсдаяна обяа на вечността и

предобрая на Всеобщото Възкресение

Защото Христос, Главата на Тялото, е „животьт и въкръсението" на Своите райи и сьбрята. Все още не е изпълнен общинт брой на човешите, които трябва да се родят, и времето продължава да следва своя ход. Историческяят ньт на Царкяата не е завършен, но при дяаото вяма сила и влает над нея. Сякаш ни е дадено да виждаме всяко като предварително изпълнение на апокалиптичния миг, когато времето ще спре и повече вяма да го вяма.

Земната смьрт, отдаването на душата от тялото, не трекьва вредьта между вярните, не ги разделя и не отсьства еднъ от друг съобщящите в Христа, не отдалечава поколяонието от поколяо на Царкяата и не ги лишава от чяеетството им в вяма. В молитвата за покойящите е последовяеото на погребяеето ще се чоеляа на Христа, „вяаяа бесъмьтен Цар и Бог", да израти душите на мъртвите кьм Своята Небесна Цяр, а „жяиящето на праведяите", в „дяаото Авраамово", когто почиьт душяте на праведяиците. И в на молитвято прощяаяе с покойящите душе ние помеляаяе и отправяяе дьлбок по свои смиьсъл призня кьм войяствяото на праведяите, кьм Божиятя Майка, небесяите сяила, светяте мъчеяяци и всяеки светяи – призяоваяе ги като нашяи небесяи сръдяаци, когто чяоняое на общяо на Цяр. Вечяеяото и вечяеяо-съхяяаяе на Царята и Христа вамяра изключяително сяедяи ярая в поеребяяото на последяяяяе. Доря и сяьрта не може да разтьрсяи от Христа вернити, когто чрез своеяте духовяи подяяи и чрез сяатяа на светяите сяатяеяа се стрелят кьм вятяеяо єдяиеяяе на Божественяата сяила, небесяото уяарят в Господ – душяите ям ще жяиеят с праведяите". Молитвяте за покойящите душя са свидетелство и проявяеяие на вселеняското съзяаяие на Царкяата.

Царкяата с почит отчяетяа всеяя зяая на благодатта, когто яе яаяя свидетелство и потвьрждяяе за душяяяа подяяи на покойящяте през вреяя на земяяяя живот. Със своя вьтрешяя уяет Царкяата зяае за разлячяяа душяте на праведяяяте и чрез жяяя, и сред смьртяя, а царкоовяяте прояяяяоеяяеяет получяаяа утяаждяяяе чрез сяидетелството на яърковяото дулоеяство. Ямеяно разлячяаяето на всячяа своеяя сяатяя и чяеяове на Царкяата, когто са „достяяяяи съвяръяеяяе", с залоежяя в мистячяата съдяяяа на общяа, когто яръсяяяяяят Христа, е яеяясдяяяо яяяя на Божяяя Цяр.

Единствяяяяя

ПАТРИАРХ КИРИЛ - жизнен път и научно дело

Доц. д-р Иво ТОПАЛИЛОВ

Трудно може в няколко реда и минути да се опише жизненият път и научно дело на който и да е човек, а още по-трудно – на Българския патриарх Кирил. Голямата му активност не само в религиозните дела, но и в обществените, научните и дори общосветските, не позволява дена изчерпателност в рамките на един доклад.

Поради тази причина в следващите редове аз ще се спра само върху най-основните моменти както от неговия живот, така и от неговото научно дело.

Негово Светейшество Българският патриарх Кирил е роден на 3 януари (нов стил 16) 1901 г. в София. Мирянското му име е Костадин Марков и е израснал в семейство, произхождащо от стар църковен род – дядо му Михаил е бил митрополит на град Гора в Албания, а прадядо му Константин е бил свещеник. Той е четвъртият син на Марко и Поликсения Константинови, като е кръстен на Богоявление в софийската църква „Св. Спас" и приел името на дядо си Коста. След завършването на столичното основно училище „Константин Фотинов" Костадин Марков се записва да учи в Софийската духовна семинария. Там той изкарва шест години и през 1920 г. завършва пълния й курс. По време на обучението си в Семинарията, носеща името на св. Иван Рилски, покровителя на българския народ и държава, той получава патриотично и богоугодно възпитание в тежки за страната и народа години на войни. Това дава по-нататъшно отражение върху неговия мирогледа и научно дело. След завършването на Духовната семинария Костадин Марков заминава за Белград, където през 1920-1921 г. следва в Богословския факултет на Белградския университет, но през 1923 г. се завръща в София и става възпитател в Софийската духовна семинария. На 29 декември същата година приема духовен сан, като е постриган за монах с името Кирил от Софийския митрополит Стефан, а на следващия ден е ръкоположен за дякон.

Научните му интереси и качества спомагат със стипендия да завърши през 1925 г. с пълно отличие Богословския факултет в гр. Черновци, Украйна, а малко по-късно – през 1927 г., да получи и степен „доктор по богословие". Между двете събития, през 1926 г. по решение на Св. Синод йеродякон Кирил е назначен за секретар на Рилския манастир, където престоява шест месеца.

Завършеното университетско образование и получаването на степен „доктор по богословие" показват научния интерес на младия йеродякон и поради тази причина през 1927 г. той е командирован от Св. Синод на специализация в Берлин, Виена и Загреб, където в течение на две години не само се занимава с история на философията, но придобива интерес и към проблемите на църковната история, които впоследствие разработва в редица значими научни трудове – монографии и научни изследвания.

След завършането си от специализацията в чужбина, йеромонах от 1930 г., д-р Кирил започва изкачване в църковната йерархия. През 1931 г. е назначен за протосингел на Софийска света митрополия, а през следващата 1932 г. е възведен в архимандритски сан. Научните му интереси и достойнства са оценени от Св. Синод и през същата година го назначават за началник на Културно-просветния отдел при Синодалната канцелария. Такъв остава до 1935 г., когато е назначен на най-високия пост в църковната администрация – главен секретар на Св. Синод.

Именно през този период започва да се материализира научното познание на д-р Кирил с първото му изследване, посветено на отношенията между Църквата и Синагогата през първите три века (С., 1934 г.).

През 1936 г. архимандрит д-р Кирил е възведен в епископски сан с титлата „Стобийски". Вестник „Зора" (12 юли 1936 г.) пише по този повод за „скромността на новия епископ", за голямото му трудолюбие, за всеотдайното му служение на Бога и народа. Тази си действо той продължава и след избирането му за патриарх, като обгрижва целокупния български народ, кого най-ясно може да се види в обиколката на страната, направена непосредствено след интронизацията му.

На 12 май 1938 г. е избран единодушно на Пловдивския епархийски архиерейски събор кандидата на Пловдивския митрополит Максим. Тук Негово Високопреосвещенство остава до 1953 г., когато на 10 май се е състоява неговата интронизация за патриарх на Българската православна църква след единодушен избор на Третия църковно-народен събор. Може би не е случаен фактът, че именно при възбозновяването на Старославната Българска патриаршия за нейн водач е избран митрополит Кирил.

Както можем да видим, митрополит Кирил едва 38-годишен поел управлението на една от най-голямите епархии. По време на служба си той се грижел за църквите и параклисите – някои поддържал, други построил, за манастирите, за земеделските стопанства, развивал усърдна благотворителност, плод на кою-то се нет сиропиталища, четири трапезарии и др., но за да подпомогне клира в религиозно-просветната му дейност написва и проповедническа литература. Съвременниците пишат, че той *„обичал светите и божествени служби, участвал в тях с цялата си душа, изнурявал ги благоговейно, вдъхновено, благолепно. Той служил редовно във всички неделни и празнични дни"*.

В периода между избирането му за Пловдивски митрополит и интронизацията му за патриарх, започва и истинското научно дело на д-р Кирил, изразено в няколко исторически монографии. И това не е случайно, като се проследи с какво точно започва да се занимава – с делата на неговите велики предшественици, ръководили именно Пловдивската епархия в периода на църковните борби. Така неговите първи исторически монографии са посветени на възрожденските Пловдивски митрополити Паисий, Панарет и Натанаил. В тези монографии той не само представя биографично живота на отделните негови предшественици, но основно очертава тяхната роля в църковно-народната борба, довела до образуването на Българската екзархия и впоследствие борбата за обединяването на българите, жизнения им път, душевността им, взъгледите им. Това, както прави впечатление е използването на всевъзможните архиви и други материали, по поднесени на дейн достъпен език и стил. Ние няма да се спираме подробно върху тези монографии, тъй като би отнело много време да се разкрият в цялост и пълнота достойнствата на научните труде-ве, като само ще споменем някои от бележките на неговите критици, които показват изключително ясно направеното от Пловдивския митрополит. Така например, представяйки книгата му за Пловдивския митрополит Паисий, проф. Ив. Снегаров пише: *„Книгата на митрополит Кирил трябва да се прочете от всеки, който е мило славното минало на българския народ, от всеки, който търси примери на самоотвержения за народното благо"*. Един не по-малко бележит български учен, проф. Михаил Арнаудов, също пише по тоз повод: *„Такива книги в българската литература не са много, и тая на митрополит Кирил ще заеме едно от най-добрите места тая"* – за книгата за митрополит Натанаил, а пък що се отнася за книгата за митрополит Панарет, то тя е *„най-добрият днес нов научен труд върху проблемите на Възраждането на чрез Църквата"*. Ние днес бихме добавили, че до този момент те са единствените в българската библиография на тази тема. В резултат на тези трудове митрополит Кирил е удостоен с почетното звание „доктор хонорис кауза" на СУ „Св. Климент Охридски", а през 1954 г. вече като патриарх и със звението „доктор на богословието хонорис кауза" на Московската духовна академия.

Следва

Богородичният акатист

От стр. 1

Акатистите са сред най-красивите и съдържателни песнопения, изобилиращи от поетични сравнения в богослужебно-певческата традиция.

В православната иконопис има икони „Акатист Богородичен". За създаването им се изисква голяма религиозна култура и грамотност, задълбочено цялостно познаване както на Свещеното Писание, така и на Свещеното Предание. У нас икони „Акатист Богородичен" има изписани от тези наши възрожденски зографи, които са притежавали необходимата Вещина.

Иконата представлява образ на Пресвета Дева Мария, около която са разположени 24 илюстрации от акатистните песнопения В нейна чести, богати с метафори, символи и религиозно-нравствени Внушения. Тук е дадена транскрипцията на ДВадесет и четиринте химна В чест на Пресвета Богородица, съчинени още през 626 г. от Георги Писидийски, дякон на Константинополската патриаршия.

Историята разказва как през 626 г. Цариград е бил обсаден от перси и авари и застрашен от заблазняване. Тогавашният Цариградски патриарх Сергий нареди да се извърши литийно шествие с икони на Божията Майка от Вътрешната страна на градските стени. След кано Всички християни усърдно се молили на Пресвета Богородица да направи чудо и да ги спасо от робство, извършвайки се разВихрила страшна буря, която потопила Вражеските кораби. В чест на тоВа чудесно избавление на града дякон Георги Писидийски съчинил хВалебно-благодарствен химн, с който Вълзял Пресвета Богородица.

Весела ИГНАТОВА

Иреще старецът...

Възлюбени в Христа брате, отче Йеремие,

Прегръщам те с дълбока братска любов и моля Господа Бога да изпрати Свой ангел да те дари с дух на търпение, дух на вяра и упование в Бога.

Вчера получих твоето писмо и днес сутринта сядам да ти отговоря. Преди три месеца бях в Атина и ми правиха операция, защото имах перде на окото – зрението ми все още не се е възстановило и не виждам добре, затова поисках от Н. да запише това, кото ще му продиктувам. Бъди сигурен за призванието „Теоклит" (Богоизбран). Избран си да бъдеш сред светците, поставен си да бъдеш сред мъчениците.

Трябва да признаи, че едновременно те облажавам и ти завиждам, защо прозирам какъв ще

Писмо до болен от рак монах

Това писмо е написано от стареца Ефрем от Катунакия до един събратомонах, който бил тежко болен от рак. Старецът Ефрем се упокои в Господа на 14 февруари 1998 г.

бъде плодът от това твое изпитание. Голямата Божия любов към теб насочи твоя път натам, до тази Голгота.

Св. Йоан Златоуст е сътворил две похвални слова за многострадалния Йов. Той го е похвалил не за жилото му преди изпитанията, когато е бил благочестив, гостоприемен, чужд на всяко зло, а го похвалил за търпението, което показал по време на изпратеното му от Бога тежко изпитание.

По време на Окупацията един беден баща, обущар, изработвал много обувки и ги давал на дащери си да ги продава из околните села. Момиченцето доста пъти обикаляло босо из селата и продавало обувките. Ходело там ту босо, ту прегладняло, ту денем, ту нощем, и в крайна сметка се разболяло от туберкулоза. Малко преди да умре, успели да я пострижат за монахиня и я наречли Анисия Монахиня. Когато пренасяли тленните й останки, те благоухали. Вже, значи, какъв е резултатът от търпението в изпитанията.

И в моето село имаше подобна душа, Василики беше нейното име. Тъй като бе силно и здраво момиче, баща й я взимаше със себе си да работи по полето. От многото тежък труд здравето й се влошил и тя умря. Един нейн съсед, много благочестив човек, видял по време на молитвите си пет-шест ангели в кръг, пеещи в прослава на Бога. А посред тях била нейната душа. Виж, значи, търпението какво достойнство й донесло.

Нашият старец (игумен), вашият духовен дядо, старец Йосиф, често казваше, че целият му живот е бил едно мъченичество, и вяк как го удостои Бог – да бъдат мощите му благоуханни.

Моля се, щото по молитвите на нашия старец да се сподобиш и ти със същото.

С братска любов, отец Ефрем Катунакиотис
Катунакия
2 април 1993 г.

Превод от гръцки: Владимир ПЕТРОВ

Постната трапеза

МЕД и КАНЕЛА

Факти за меда и канелата: открито е, че смес от мед и канела лекува множество заболявания. Мед се произвежда в повечето страни по света. Древните учени също приемат меда като вид „панацея" за повечето болести. Мед може да се използва при всички болести без никакви странични ефекти.

Съвременната наука твърди също така, че макар да е сладък, медът не вреди и на болни от диабет пациенти, стига да се приема в правилната доза като вид лекарство. Едно канадско списание – „Weekly World News", в брой от 17 януари 1995, дава следния списък на болести, които според изследванията на западни учени могат да бъдат лекувани със смес от мед и канела:

Проблеми със сърцето

Направете смес от мед и канела на прах, нанасяйте я върху филия хляб и я приемайте редовно за закуска вместо конфитюр или мармалад. Това понижава холестерина в артериите и предпазва от сърдечна недостатъчност. А при тези, които вече са получавали сърдечна недостатъчност, биха могли с редовен ежедневен прием на тази смес да отдалечат многократно следващия пристъп. Редовното практикуване на горното облекчава затрудненото дишане и укрепва сърдечната ритъм. В редица частни клиники в Америка и Канада са лекували успешно свои пациенти по този начин, тъй като с напредване на възрастта вените и артериите губят своята гъвкавост и постепенно се запушват, а съчетанието от мед и канела ги оживява отново.

Артрит

Страдащи от артрит пациенти трябва да приемат ежедневно, сутрин и вечер, чаша гореща вода с две супени лъжици мед и една чаена лъжичка канела на прах. С течение на времето, при редовен прием, може да бъде излекуван дори хроничен артрит. При неотдавнашно изследване в Копенхагенския университет е открито, че 73 от общо 200 пациенти са били напълно освободени от болката още след първата седмица, а в рамките на един месец почти всички пациенти, обездвижени частично или напълно от артрита, са възвърнали походката си и са без болки.

Инфекции на пикочния мехур

Пийте разтворени у умерено топла вода две супени лъжици канела и една чаена лъжичка мед. Това убива микробите в пикочния мехур.

Зъбобол

Направете смес от една чаена лъжичка канела и пет супени лъжици мед и поставяйте от тази смес върху болния зъб. Правете това по три пъти на ден, докато болката изчезне.

Холестерин

Установено е, че при приемането на две супени лъжици мед и три чаени лъжички канела на прах, смесени в 450 ml гореща вода, нивото на холестерина в кръвта намалява с десет процента още в следващите два часа. Както е посочено по-горе за пациентите с артрит, ако този разтвор се приема три пъти дневно, това може да спомогне за излекуването на всякакъв вид хронични повишения на холестерина. Според публикации в споменатото списание, приемането на чист мед с ежедневната храна освобождава от натрупването на холестерин.

Простудни заболявания

Когато имаме лека или тежка форма на простудяване, трябва да приемаме в продължение на три дни по една супена лъжица леко затоплен мед с четвърт супена лъжица канела на прах. Приемането на тази смес лекува почти всички хронични кашлици, простудни заболявания и освен това прочиства синусите на носа.

Стомашни проблеми

Приемането на мед с канела лекува стомашни болки, стомашно разстройство и прочиства в дълбочина стомашната язва.

Метеоризъм

Според проучвания, направени в Индия и Япония, приемането на мед с канела на прах освобождава стомаха от натрупване на стомашни газове.

Проблеми с имунната система

Ежедневното приемане на мед и канела на прах укрепва имунната система и предпазва тялото от бактериални и вирусни инфекции. Установено е, че медът е високо наситен на разнообразни витамини и желязо. Той укрепва белите кръвни телца в противодействието им срещу бактериалните и вирусни заболявания.

Лошо храносмилане

Приемането преди хранене на две супени лъжици мед, порьсени с канела на прах, освобождава от киселини и подпомага храносмилането дори на най-тежки храни.

Грип

Испански учен е доказал, че медът съдържа естествени съставки, които убиват грипния вирус и така предпазват от грип.

Дълголетие

Редовното приемане на смес от мед и канела на прах забавя симптомите на старостта. Вземете четири супени лъжици мед, една супена лъжица канела на прах, три чаши вода и ги сварете като чай. Пийте четвърт чаша от тази смес три-четири пъти дневно. Това съхранява кожата свежа и гладка и забавя симптомите на старостта. Стимулира също така дълголетието.

За намаляване на теглото

Всяка сутрин половин час преди закуска, на празен стомах, и всяка вечер непосредственo преди лягане изпивайте смес от мед и канела, сварени в чаша вода. Ако приемате тази течност редовно, това подпомага намаляването на теглото дори у хора с крайно високо надмормено тегло. Редовният и прием освен това не позволява на мазнините да се отлагат в тялото дори при висококалорични диети.

Рак

Последните проучвания в Япония и Австралия показват, че се постига лечение на рак на стомаха и рак на костите в напреднал стадий. Пациентите, страдащи от тези видове рак, трябва в продължение на един месец редовно да приемат по три пъти на ден една супена лъжица мед с една чаена лъжичка канела на прах.

Преумора

Съвременните изследвания показват, че медната захар не вреди, а подпомага за физическото укрепване на тялото. Хора в пенсионна възраст, които приемат смес от равни количества мед и канела на прах, повишават своята бодрост и жизненост. Доктор Милтън, който е провеждал подобно изследване, казва, че ако половин супена лъжица мед, разтворен в чаша вода и порьсен с канела на прах, се приема ежедневно след сутрешния тоалет и следобед около 15.00 ч., когато енергията на тялото започва да спада, това укрепва енергията на тялото за ден напред.

Сайт на Ватопедския манастир
Превод: Анжела ПЕТРОВА

Монах Мойсей Светогорец е плодотворен автор на множество книги, посветени на православния духовен живот и неговите извънени представители. От 37 г. той се подвизава в светогорската килия „Св. Иоан Златоуст" на манастира „Симонопетра".

ИСТИНАТА РАДОСТ

Монах МОЙСЕЙ СВЕТОГОРЕЦ

Кой не мечтае да бъде щастлив? Радостта е всевечно, всемирно желание. Радостта има огромно значение в нашия живот.

Известно е какво е радостта по своя общ смисъл и няма защо да се спираме върху това. Само че в наши дни радостта сякаш се е загубила в своя истинен образ. Изобилства страданието, няма я радостта. Или ако я има, тя не е в своята автентична, чиста и пълноценна форма, а по-скоро под формата на евтини заместители, които усилват душевната болка.

Човекът в Едем бил чиста и щастлива душа, живеел в благодат и съвършена радост. Извор на неговата радост било непрестанното благо общуване с Бога. Но с желанието си да се отдели от Бога и да обожествени себе си, той директно се лишил от извора на своята голяма радост. Радостта за душата е това, което са хлябът и водата за тялото. Радостта е боговдъхновеност, животворна топлина, майка на здраве и сестра на удивително успокоение. Някои хора виждат радостта в буйните веселби, разюзданите пиршества, преходните удоволствия, изумителните шегобийства, опиянявания разкош, екстравагантността, самоугаждането. Ако някой можеше да слезе да заснеме какво се вижда дълбоко в душите на редовните посетители на така наречените центрове за развлечение, тези снимки ще ни покажат бездна от болка, безутешност, студенина и тежка самота. Радостта нито се продава, нито се купува с пари.

Двешните хора търсят забавление и тъврдят, че имат нужда да се „разсейват" – глагол, който означава още „разпръсквам, разпилявам, отклонявам", но те не познават насладата от радостта. Техните забавления са обикновено стресиращи и изтощителни. Нека чуем какво ни учи мъдрият Солон: „Оставете жажда наслада, която ражда скръб!" Тези хора се връщат от своите светски забавления отпаднали, омаломощени, мрачни и още по-самотни. Разпространено е схващането, че нитоо истинни щастливи са богатите. Една голяма лъжа, която сам животът на тези хора показва. Известен клоун посещавае психиатър, за да търси успокоение, и макар че караше другите да се заливат от смях, сам той не чувстваше бодрост и настроение. Също и един богат артист, красив и известен, когото всички смятаха за безкрайно щастлив, вътре в себе си се чувстваше безкрайно потиснат.

Св. Василий Велики посочва, че безбожникът не може да изпита пълна и истинна радост. В „Антигона" Софокъл пише: „Човек без Бога е жалък просяк". Св. Йоан Богослов казва, че благодатта и истинната радост не идват нито с големите богатства, нито с многото пари, нито с властта, нито с физическата сила, нито с пищните трапези, нито със скъпите дрехи, а само с духовни дела и чиста съвест.

Християнството, противно на популярните твърдения, е дало на хората една нова, всеобхватна, завладяваща радост. Истинната радост дава вътрешна крепкост и дръзновение, тя прониква трайно и непоколебимо в човешката душа независимо от житейските злополучия. Блез Паскал е категоричен: „Няма по-щастлив човек от истинския християнин". Голяма е радостта на истински християните. Човек, който успява да заличи своето „его", се слива с щастието на всички. На добротворците е дадено да живеят винаги в радост. Фотий Контоглу казва, че истинната радост струи единствено от добротата.

В Евангелието блика богословието на радостта; само по себе си Евангелието е извор на неизчерпаема радост. Православният опит е преди всичко опит на щастието и радостта. Един велик древен отшелник, св. Нил, изразява прекрасно това: „Радостта убива скръбта, в нещастие тя дава търпение, в молитви дава благодат, в труд и ревност дава наслада, в послушание дава веселие, в гостоприемност дава подслон, в надежда дава прибежище, в ридание дава утешение, в злочестие дава помощ, в любов дава украса, в търпение дава награда".

Радостта, това не е смехът, закачките, кикотенето, безгрижието, веселбите, надсмиването, окарикатуряването, несгрижените лудории, тя е траен мир и естествена жизненост, които струят от ликуваща и чиста по съвест душа. Радостта е светлината на добродетелта. Тя извира от дълбините на битието. Тя не е нещо измислено, външно, илюзорно, а нещо предълбоко и далеч по-съществено. Трезвият, скромен и кротък човек не е лишен от силата да бъде щастлив. При първото Си известно чудо, на сватбата в Кана Галилейска, Иисус направил така, че гостите по никакъв начин да не усетят недостиг на радост поради недостига на вино. С последното Си чудо, възкресявайки Своя приятел Лазар, Той имал за цел да прогони скръбта и да дари радост.

Вечната храна на радостта е добродетелта. Егоистите, индивидуалистите, скъперниците, злопаметните не могат да бъдат щастливи. Радостта не познава завист, ненавист, омраза. Човек добива своята радост чрез смирение, търпение, истина, свобода и любов. Истинната радост идва съпроводена от нежност и любов у всеки открит, почтен, всеотдаен и чист човек. Нашият век страда от недостиг на истинна радост – поради злото и безчестието навсякъде има твърде много болка. И изборът на практика остава открит, за да придобием истинната радост.

Превод:
Владимир ПЕТРОВ

Изглед към вътрешния двор на манастира „Св. Възнесение“, с. Такиархи, Драма

Пред гроба на Стареца

Един ден в манастира на стареца Георги Карслидис

Продължение от бр. 5

Едно усещане не те напуска през цялото време, докато си в светата обител – че старецът Георги Карслидис те наблюдава. Толкова е силно чувството за неговото присъствие, че те обхвана истински благоговеен страх... В книгата за стареца Яков Цаликис от с. Евбея се разказва как след смъртта му поклонници в манастира „Преображение Господне“, където бил игумен, често го виждали на някои от чардаците да се радва на идващия в обителта благочестив народ и да го благославя с любов. И тук, в манастира на св. Георги Карслидис, поклонникът изпитва същото – не някъде от чардаците светецът невидимо го благославя...

Посещает ни ефимерият на манастира о. Хризостом и г-жа Параскеви. През коридор от вечнозелени дървеси храсти о. Хризостом ни въвежда в новия съборен храм, построен след кончината на св. Георги през 1958 г. Притворът е по-висок от централната част, а издигнатото за стенописването му скеле кара влизащите да навеждат още по-надълго главите си... Ако се замислим – точно така трябва да влизаме в православния храм. С наведена надолу глава, подражавайки на каещия се митар, търсейки най-тъмния ъгъл на храма, където е допряно до пода чело да викаме от цялото си сърце: *„Боже, бъди милостив към мене грешника!“* (Лука 18: 13).

Но не сме и като възрастната монахиня, която о. Хризостом ни показва, че рисува на скелето точно над нас. Чудуваме се на силите, които намира, за да се изкачи на скелето, и на зрението ѝ, с което може в полумрака да изписва святите образи. Отец Хризостом ни казва тихо, за да не смути монахинята: „Рисува единствено с помощта на Божията благодат“. А светните, чиито ликове изписва, сякаш сами неръкотворно се появяват на стените... Благословен дар в замяна на нейната любов и молитва.

В централната част на храма наистина ни посреща св. Георги Карслидис, благославящ влизащите от голяма проскинитарийна икона. А отпред на иконостаса под царската икона на Пресвета Богородица е светинята, която кара мен, свещеника, да падна на колене и да плача поради недостойното носене на благия кръст на това велико служение. Поклонение се благоговейно на честната глава на стареца...

И сега, когато си припомням докосването до св. глава на светеца, която той покривал с *„избеляла кърпа“*, се вълнувам... Думите да слаби да опишат онова, което изпитвам. В тази глава, просветена от Св. Дух, са се раждали мислите, претворени в наставления, помогнали на толкова много хора, в едно трудно за кръстите време – германската окупация и последвалата след нея гражданска война. Моля се, св. Георги да ми помогне моето служение да бъде поне бледо отражение на неговото...

Гробът на стареца Георги

Излизаме от съборния храм. От лявата му страна е изграден малък мавзолей. Там в изящна сребърна рака се съхранява останалата част от мощите на св. Георги Карслидис. В синаксара на празника на светеца е записано, че светите му мощи са открити на 9 февруари 2006 г. от Драмския митрополит Павел и манастирското сестринство. На 19 февруари с. г. тържествено били поставени за всеобщо поклонение в съборния манастирски храм.

До мавзолея е гробът на първата игумения на манастира – майка Акилина, за която старецът Паисий Светогорец казвал, че ако всички монахини в Гърция бъдат събрани в един общ манастир, нея трябва да поставят за игумения. Поклонили се на светите мощи и на гроба на игуменията, о. Хризостом ни отвежда в първия храм, който построил и в който служил самият св. Георги.

Монах Моисей Светогорец пише: *„Освещаването на храма се състоява на 19. 09. 1939 г. Преди църквата била простата му и смирена килия. Църквата и килията били най-любимите му места, където прекарвал много часове. Народът се стича тук от всички по-близки места и от цяла Македония. Идват да се изповядат, да се помолят на Божествената Литургия, да се причастят и да се укрепят при благодатния Старец“.*

Влизаме в храма. В него времето изчезва. Виждаш стареца пред голямата старинна икона на св. Богородица от ляво на иконостаса, пред която проливал такива сълзи в молитва, че земята под краката му омеквала, напоена от благодатните сълзи. Или пред иконата на св. Йоан Кръстител от иконостаса, пред който св. Георги прекарвал цяло дълги часове в молитва. За молитвите пред тази икона монах Моисей разказва следното: *„Веднъж старецът се молел пред иконата на Честния Предтеча... Иконата на светията сякаш била влажна: цялата и повърхност била пълна с големи капки. Старецът изпял тропара на светеца, след това се обърнал към помощника си и рекъл: „Честният Предтеча се подвизава и бърза, отива някъде далеч, за да помогне на намиращите се в опасност“.*

Отец Хризостом ни казва още, че когато св. Георги Карслидис се молел пред икона, крилата, с които се изписва Предтечата Господен, често се движели. Неуморният свещеносл ужителят, както го нарича монах Моисей, имал *„особено дръзновение и почит към Честния Предтеча, защитника на монашеския чин“.*

В малката мощехранителница под иконата на Господ Иисус Христос се съхраняват части от мощи на неизвестни Божии угодници. Възможно е, според о. Хризостом, една частица от тези свети мощи да е на сестрата на св. Георги – св. Анна. Тя починала още докато живели в Понт, много млада, по неизвестна причина. Follows кончината ѝ местните турци забелязали, че от гроба ѝ излиза светлина. Това накарало местния епископ след като изминали три години от успението ѝ да отвори гроба. *„Оказало се, че мощите на блажената девойка имали жълтеникав цвят, както при преподобните“* (Монах Моисей). Епископът тържествено положил мощите в храма. По-късно, при напускането на родния край, старецът Георги взел част от тях със себе си и запазвайки ги след всички изпитания, ги донесъл в Гърция.

Отец Хризостом влиза в светия олтар и ме кани и аз да го последвам. „Всичко тук е на Стареца“, ми казва, отдръпвайки горната покривка на светия престол, за да целуна напрестолното евангелие. Евангелието, което св. Георги издирвал, вългаснайки в началото на светата Литургия: „Благословено е царството, на Отца, и Сина, и Светия Дух!“ Ето какъв бил по време на света Литургия: *„Живеел Тайнството (т.е. преживявал събитията, които се възпоменават на Божествената св. Литургия), не бързал, бил много внимателен и изпълнен с Божествен ужас“. „Облеченият в дрипи монах... ставал по време на Божествената св. Литургия свещенолепен, благочинен и безупречен във всичко“.*

Излизаме от храма. Зад него, от външната стена на апсидата, е гробът на Стареца. Два високи кипариса се извисяват от двете страни на гроба. При погребението на св. Георги все още млади дървета, те свели в поклон короните си един към друг и така останали до четиридесетия ден от кончината му. Самият св. Георги непосредствено преди кончината си предрекъл: *„Птиците на двора ще долетят на мястото, където ще е гробът, и ще кръжат над кипарисите, които посадих близо до гроба“.* Така и станало... По време на погребението *„дошли птици и заобиколили храма, без да се плашат от народа“...*

Един по един коленичим пред гроба, оставайки няколко минути в съкровена молитва. Не ни се тръгва. *„Господи, добре е да бъдем тука!“* (Мат. 17:4). Сякаш чули нашата неизречена на глас молитва, за да удължат нашия престой в манастира, о. Хризостом и игуменията майка Порфирия ни канят на скромен постен обяд в манастирската трапезария.

Напускаме манастира „Св. Възнесение“ край с. Такиархи с души, по думите на стареца Порфирий, въздигнати към небето. Благодаря на св. Георги Карслидис, че ни допуска до себе си и своя манастир.

Прот. Емил ПАРАЛИНГОВ

АБОНАМЕНТ 2011

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА НАЙ-АВТОРИТЕТНОТО ЦЪРКОВНО ИЗДАНИЕ!

ТАЛОН ЗА АБОНАМЕНТ за „Църковен вестник“

Посочете периода от време, през който искате да сте абонирани

.....

Име .....

Презиме .....

Фамилия.....

гр./с..... п. код .....

общ. .....

обл. .....

ж.к./ул. ..... №... бл. .....

вх. ..... ап. ..... тел: .....

Изпращайте на адреса на издателството попълнения талон за абонамент с приложен документ за платен абонамент (банково бордеро или пощенски запис).

МОЛЯ, ИЗПИСВАЙТЕ ТОЧНИЯ АДРЕС, НА КОЙТО ЖЕЛАЕТЕ ДА ПОЛУЧАВАТЕ „ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК“.

АКО ИЗПРАЩАТЕ ПАРИТЕ ЗА АБОНАМЕНТ ПО БАНКОВ ПЪТ, ОТБЕЛЕЗВАЙТЕ В ДОКУМЕНТА ЦЕЛТА НА ПЛАЩАНЕТО.

ЗАПОЧВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2011 г. „Църковен вестник“

1 година..... 26,00 лв.
6 месеца ..... 13,00 лв.
3 месеца ..... 6,50 лв.
ед. цена ..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 987-56-11, тел./факс 980-30-16
МОЛ: Танка Тончева Христова
e-mail: sinizdat@gmail.com
РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Ръкописи не се връщат.

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCR96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

Сумите да се изпращат с пощенски запис или по банкова сметка, в които да се изписва точният адрес и пощенският код на получателя!

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.